روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

جام جم

ویژه فرهنگ، هنر و رسانه

مجید آزاد | جام جم

گفت‌وگوی «جام جم» با خسرو خسروشاهی، صدای ماندگار سینمای ایران

خلع سلاح دوبله ایران به دست دوره‌گردها

صفحه ۸

«جام جم» از اقبال ۷۹ درصدی مخاطبان نسبت به مجموعه‌هایی با حال و هوای روستایی گزارش می‌دهد

محبوبیت موقعیت روستا در سریال‌های تلویزیونی

۶

«جام جم» فقدان تبلیغات شهری در آستانه دهه فجر را بررسی می‌کند

شهرداری در آزمون جشنواره‌های فجر

۱۰

گفت‌وگوی «جام جم» با اعظم عظیمی برگزیده بخش رمان جایزه جلال آل احمد

تلفیق طلبگی و نویسندگی

۱۱

دوشنبه‌نوشته‌ها

محمدتقی فهیم | منتقد سینما

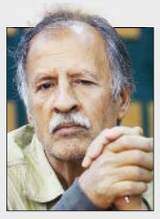

اصلاح ریل‌گذاری‌ها؟!

مطلب هفته گذشته با موضوع سینمای خصوصی و دولتی بازتاب مختلفی داشت که قابل پیش‌بینی بود. پرداختن به زمینه‌های حساسی چون فیلم دولتی و غیر دولتی و کنار هیچ‌کدام نایستادن بلکه از فیلم خوب دفاع کردن و اثر بد را نقد کردن گوش و چشم‌ها را تیز می‌کند. خصوصا وقتی می‌دانیم حجم و کمیت تولیدات با مشارکت ارگان‌ها افزایش قابل توجهی یافته و از سوی دیگر تعداد زیادی فیلم اولی به بدنه سینمای کشور وارد شده‌اند، قضیه نگران کننده‌تر می‌شود. حالا این همه وضعیتی را به وجود آورده که خیلی از پیشکسوتان و باتجربه‌ها بیکار و خانه‌نشین شده‌اند، بنابراین نمی‌توان از کنار این اپیدمی به راحتی عبور کرد. مثلا یکی از فیلمسازان قدیمی و صاحب صلاحیت ضمن نقد مطلب قبلی در راستای ریل‌گذاری‌های جدید، خطاب به این قلم نوشته بود: «در گذشته اگر فیلمسازی با کمک‌های دولتی فیلم می‌ساخت، سیاست آن موقع مبتنی بر مدرن کردن سینما و ارتقای کیفی سینما از عامیانه به سطح هنرمندانه بوده، برخلاف شرایط فعلی که فقط اهداف پروپاگاندایی در پی دارد». از این نظر و نظرات دیگری که به انحای مختلف پیرامون موضع هفته گذشته برمی‌آید این است که رویکرد کلی فیلمسازان در مواجهه با سینمای دولتی، مخالفت با اصل رویکرد نیست بلکه آنچه مورد نقد و انزوای قدیمی‌هاست، توقع ارگان‌ها از فیلمسازان در مسیر شکل‌گیری فیلمنامه تا اجرا به سمت شعارپذیری اثر است. نوشته یکی از فیلمسازان جوان شاید موضوع را واضح‌تر بیان کند: «فیلمنامه‌ای که داده بودم با پیشنهادات شورای سازمان... تبدیل به چیز دیگری شد و از آنجا که دوست داشتم به هر قیمتی فیلم را بسازم، به همه ساز آنها رقصیدم، ولی از خروجی کار بیزار بودم». دقت در نوشته این فیلمساز جوان، واقعیت هولناکی را بیان می‌کند. فیلم بی‌مساله و بی‌دغدغه ازهمین سازوکارها بیرون می‌زند. فیلمسازی که «دل»اش با موضوع نباشد، خروجی کارش فاقد حس و حال سینمایی خواهد شد. خلاصه این‌که موضوع خیلی بی‌پرده است. قدیمی‌های استخوان خردکرده زیر بار سفارش‌های شعاری نمی‌روند و تازه‌واردها در بسیاری مواقع فقط فیلم ساختن برای‌شان مهم است. اما دسته سوم خطرناک‌ترند، فیلمسازانی که فاقد هویت، اما همراه سیاسی هستند وچه بسا ذوب در دولت و مدیریت هم باشند، اما از آنجا که ویژگی‌های تاجر مسلکانه آنها بر اهداف فرهنگی و جریان‌سازی هنری ارزشمند و با مولفه‌های اینجایی می‌چربد، با کلیشه‌پذیری از آثار خارجی یا گرته‌برداری از فیلمفارسی‌های گذشته کاری ارائه می‌دهند که فقط ردیف آماری مدیران را طولانی‌تر می‌کند وگرنه بود و نبود آثارشان به جایی برنمی‌خورد. دقت و تامل در تعداد قابل توجهی از فیلم‌ها با بودجه‌های سنگین دو دهه گذشته، به خوبی این گزاره را ثابت می‌کند و... نتیجه این‌که برای به میدان آوردن قدیمی‌ها نباید منتظر منت! کشیدن آنها ماند. شاید از همین‌روست که هفته گذشته محمد خزاعی در جمعی سینمایی ابراز کرد: «از سینماگران خوبی که کنج عزلت گزیده‌اند دعوت می‌کنیم با توجه به فضای رونق و همدلی که در جامعه شکل گرفته برای تولید اثر وارد عرصه شوند». اما رئیس سازمان سینمایی به نظر نسبت به نوع چیدمان مدیران جوان در ارگان‌ها و چگونگی برخورد و استقبال از قدیمی‌ها، باید تجدید نظری جدی به عمل آورد. یعنی شرایط موجود با افزایش تعداد فیلمسازان اولی (خصوصا جوان) و نیز قرار گرفتن تعداد زیاد مسئولان و اداره‌کنندگان جوان در سطوح مدیریتی، توامان ریل‌گذاری جدیدی می‌طلبد، خصوصا در زمینه روابط و مناسبات فی‌مابین حتما به سازوکارهای دیگری نیازمند است. همواره تکریم، احترام و توجه به قدیمی‌های پرتجربه خود سیاستی متفاوت را برمی‌تابد. بحث پیرامون جوان‌گرایی در مدیریت و خاک صحنه نخورده‌ها در سینما را به دوشنبه‌های پس از جشنواره فیلم فجر وامی‌گذارم چراکه این ستون، از همین پنجشنبه، تحت عنوان «کوتاه نوشته‌ها» به استقبال جشنواره می‌رود.

زاویه دید

در مراسم پایانی جشنواره کتاب و رسانه عنوان شد

ضرورت توجه به کاربرد فناوری‌های نوین در تبلیغ کتاب

مدیرعامل موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران در اختتامیه بیست‌ویکمین جشنواره کتاب و رسانه گفت: مسئولیت هدایت مردم به خواندن کتاب با رسانه‌هاست.

علی رمضانی در این مراسم گفت: رسانه‌ها می‌توانند کمک کنند ظرفیت‌های حوزه کتاب بیشتر به مردم شناسانده شود. وی تاکید کرد: ناشران در طول سال حدود ۷۰ تا ۸۰ هزار عنوان کتاب چاپ اول منتشر می‌کنند، اگر به مخاطب بگوییم کتاب بخوان، او وارد وادی سرگردانی می‌شود که چه بخواند. در این میان مسئولیت هدایت مردم به خواندن کتاب با رسانه‌هاست، این‌که از بین این تعداد کتاب کدام اثر را اول بخواند و کدام اثر را در مرحله‌های بعدی بخواند.

۴۳ رسانه مستقل در حوزه کتاب

فرشاد مهدی‌پور، معاون امور رسانه و تبلیغات وزارت ارشاد نیز با بیان این‌که ما ۴۳ رسانه مستقل در حوزه کتاب داریم، افزود: به عنوان یک کنشگر این حوزه، طی یکی دو سال گذشته شاهد این موضوع هستیم که ما نباید مخاطب را در معرض انتخاب کتاب قرار دهیم بلکه باید کتاب‌ها را در معرض مخاطبان قرار دهیم. مهدی‌پور تصریح کرد: در این زمینه به چند متغیر و شتاب‌دهنده باید توجه کنیم؛ تحولات فناوری‌های جدید مثل هوش مصنوعی اهمیت زیادی دارد و باید به آنها توجه کنیم، از سوی دیگر باید بازاریابی جدید رسانه‌ها را هم در حوزه رسانه و هم کتابخوانی تقویت کنیم.

بخش مطبوعات و خبرگزاری‌ها:

گفت‌وگو: معصومه صبور برای اثر «صدای پای ارتجاع یک خطر همیشگی است» از خبرگزاری ایکنا برگزیده و مصطفی وثوق کیا برای اثر «مصاحبه با نیما اکبرخانی که رمان عزرائیل او در جایزه جلال برگزیده شد» از روزنامه ایران، شایسته تقدیر.

یادداشت: حسام آبنوس برای اثر «روغن ریخته نذر امامزاده» از روزنامه ایران، برگزیده.

تیتر: احسان رحیم زاده حناچی برای اثر «این میز چوبی پدرجد کیبورد است» از خبرگزاری ایرنا، شایسته تقدیر.

گزارش: حنان سالمی برای اثر «من را کنار کتاب‌هایم دفن کنید» از خبرگزاری فارس، برگزیده.

خبر: سمیرا شاهقلی برای اثر «نویسنده اسرائیلی در متروی تهران» از خبرگزاری تسنیم، برگزیده.

مقاله، مرور و نقد تخصصی: پیمان طالبی برای اثر «روایتگر صبحگاه و مه» از مجله آگاهی نو، برگزیده و محمدصالح سلطانی برای اثر «سه قرن شکوه» از مجله سوره، شایسته تقدیر.

چندرسانه‌ای: فرشید سگار برای اثر «این قریه خادم کتاب است» از پایگاه خبری نکته آن‌لاین مازندران، برگزیده.

عکس : معصومه احمدی برای مجموعه گزارش‌های تصویری با موضوع کتاب از خبرگزاری ایبنا، شایسته تقدیر.

بخش رسانه‌های دیداری و شنیداری:

خبری: امیدرضا نفر برای اثر «اردوی کتابخوانی عشایر در منطقه ییلاقی باغمورت» از صداوسیمای مرکز فارس، برگزیده.

مواد تبلیغی: احسان عسکری به نمایندگی از مرکز رسانه‌ای شیرازه برای اثر «تیزر کتاب مهاجر سرزمین آفتاب»، برگزیده.

گفت وگو : مجید صحاف به نمایندگی از تلویزیون اینترنتی کتاب برای اثر «میز داستان» و امیرحسین محمودی برای اثر «جهان ترجمه» از رادیو فرهنگ برگزیده.

داستانی و نمایشی: مریم امینی برای اثر «میراث پدری» از صداوسیمای مرکز ایلام، شایسته تقدیر.

پویانمایی و عروسکی: علی رئیس برای اثر «یک چیز سیاه؛ از مجموعه هزار و یک داستان» از صداوسیمای مرکز اصفهان، شایسته تقدیر.

مستند: سیف ا... صادقی برای اثر «یک اتفاق خوب» از صداوسیمای مرکز گلستان، برگزیده.

برنامه ترکیبی: هدی فلاح برای اثر «کتابخانه نیمه شب» از رادیو تهران، برگزیده و امیرمحمد یمنی برای اثر «شهر کتاب» از صداوسیمای مرکز لرستان، شایسته تقدیر.

بخش رسانه‌های اجتماعی:

چندرسانه‌ای: محمد چگنی برای اثر «بیشتر کتاب بخونیم» در رسانه‌های اجتماعی، برگزیده.

جوایز ویژه:

جایزه ویژه ناشر فعال در استفاده از بسترهای رسانه‌ای: انتشارات سوره مهر و انتشارات مهرک و جایزه ویژه برترین **ویترین کتابفروشی:** کتابفروشی کتاب اسم.

توجه ویژه صداوسیما به موضوع کتاب

درنگ

حسن عابدینی، معاون امور استان‌های سازمان صداوسیما گفت: شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی نقش مهمی در معرفی کتاب ایفا می‌کنند. من سال‌هاست در این زمینه تلاش می‌کنم. در معاونت سیاسی که بودم و نخستین بار معرفی کتاب را در بولتن‌های خبری ۱۴ و ۲۱ شروع کردیم و تلاش شد در تمام روزها کتاب معرفی کنیم. وی افزود: وقتی کتاب‌ها معرفی می‌شد و چاپ چندم همان کتاب را بعد از مدتی در کتابفروشی‌ها می‌دیدم از نتیجه خرسند بودم. عابدینی ادامه داد: وقتی به معاونت اموراستان‌ها منتقل شدم، تلاش کردم این موضوع را در رادیو و تلویزیون‌های استانی دنبال کنم. خوشحالم که بگویم در برنامه‌های صبحگاهی و عصرگاهی، کتاب را معرفی می‌کنیم. معتقدم در سند تحول که برمبنای دو موضوع هویت‌محوری و عدالت‌گستری است حتما یکی از موضوعات راهگشا، کتابخوانی است. به‌گفته وی، باید بکوشیم از هوش مصنوعی برای صوتی و تصویری کردن استفاده کنیم تا در آینده کتاب‌های صوتی بیشتری در دسترس قرار بگیرد.

رویکرد

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس:

اعتراض به افزایش بودجه صداوسیما فرار رو به جلوست

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در واکنش به اظهارنظرهای برخی مسئولین درخصوص بودجه صداوسیما گفت: افزایش اعتبارات سازمان صداوسیما عین حکم برنامه هفتم توسعه است که مورد توافق دولت و مجلس قرار گرفت.

احمد راستینه، نماینده مردم شهرکرد و سخنگوی کمیسیون فرهنگی و عضو کمیسیون تلفیق برنامه بودجه مجلس در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت، در واکنش به اظهارات برخی درباره افزایش بودجه صداوسیما و تحمیل بار مالی از طرف مجلس به دولت، عنوان کرد: افزایش سهم بودجه فرهنگی سال ۱۴۰۳ براساس مصوبات برنامه هفتم توسعه و اسناد بالادستی است و طرح موضوعاتی از قبیل این‌که افزایش سهم حوزه فرهنگ باعث کسری منابع دولت شده، یک فرار به جلو توسط برخی مسئولین در دولت است. سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس با تاکید بر این‌که بهتر است دولت‌ها به جای این اظهار نظرها، پاسخ دهند که برای فرهنگ جامعه چه اقداماتی انجام داده‌اند، تاکید کرد: اکنون که مجلس یازدهم با دغدغه و با نگاه به ارتقای تولیدات محتوایی و حرکت به سمت تولید آثار فاخر فرهنگی، هنری، تلویزیونی و سینمایی و همچنین به سمت حمایت از سبک زندگی ایرانی-اسلامی حرکت کرده است؛ طرح موضوعاتی چون افزایش اعتبارات صداوسیما و سایر دستگاه‌ها یک فرار رو به جلو برای عدم پاسخگویی به مسائل و آسیب‌های اجتماعی در جامعه است.

راستینه ادامه داد: بنابراین این‌که برخی مسئولین اخیرا به این موضوع پرداختند که افزایش اعتبارات حوزه فرهنگ باعث کسری منابع می‌شود، به هیچ وجه قابل قبول نیست. افزایش اعتبارات سازمان صداوسیما عین حکم برنامه هفتم توسعه است که مورد توافق دولت و مجلس قرار گرفت و ما عین حکم برنامه هفتم را برای بودجه ۱۴۰۳ پیش‌بینی کردیم.

عضو کمیسیون تلفیق برنامه بودجه مجلس اضافه کرد: ما در برنامه هفتم توسعه مصوب کردیم که سهم اعتبارات سازمان صداوسیما باید به یک درصد بودجه عمومی برسد. در بودجه ۱۴۰۳ هم تلاش کردیم با افزایش اولیه اعتبارات صداوسیما، این مصوبه برنامه هفتم محقق شود.

راستینه توضیح داد: در برنامه هفتم مصوب شد در سال اول اجرای این برنامه یعنی سال ۱۴۰۳، باید ۴۳ درصد افزایش اعتبارات در حوزه صداوسیما اتفاق بیفتد، آن هم نه برای موارد جاری، بلکه صرفا برای تحقق جدولی که در آن تولید آثار فاخر تلویزیونی، سریال‌های الف ویژه، برنامه‌های محتوایی با محوریت کودک و نوجوان و ... پیش‌بینی و تکلیف شده است؛ بنابراین افزایش ۴۳ درصدی اعتبارات سازمان صداوسیما در سال ۱۴۰۳ عین حکم برنامه هفتم است که مورد توافق دولت و مجلس قرار گرفت.